

*Bridwosseling met
Els Borst*

To the Minister of Health,
Mrs. Dr. E. Borst-Eilers
Postbus 3007
2280 MJ Rijswijk

Subject: Second World War and robbed properties of Sinti and Roma
in Holland

Best, 16th of December 1996

Dear Minister Borst,

Since a few months various articles have been published in the media, discussing the properties and gold robbed by the Nazi's from people during the Second World War. Remarkable in this discussion is the fact that the position of Sinti and Roma initially not at all, and now reluctantly has been treated so far. Remarkable indeed, because of the still existing stereotype about Sinti and Roma, through the ages 'always bestowed in great abundance' with gold. Moreover remarkable, because Sinti and Roma, discriminated as 'gypsies', severely suffered under the persecutions by the Nazi's.

Reluctantly in the media, but since a long time already among themselves, Sinti and Roma are talking about the loss of their properties during wartime. At recent national and international meetings, either being of religious, social or political character, the decision has been taken to initiate action aiming to lay claim to their lost properties.

We realise the complexity of this matter, among others because goods seized by order of the Nazi's were not or may scarcely have been registered: caravans, horses, craft utensils and musical instruments, carpets, paintings and other antique and art objects, but of course gold and jewelry as well.

Also, the official registration of family names is not necessarily compatible with the self-identification maintained by the Sinti and Roma themselves.

Hitherto, moreover, it is not common use among Sinti and Roma to register their properties.

To this day, as well, it is practically impossible for Sinti and Roma to participate in the regular bank- and insurance interchange, against the normal, for everybody existing conditions.

The persecution through the ages and the resulting not sedentary subsistence of Sinti and Roma led towards the development of solutions and strategies, having formed general accepted cultural traditions.

The meaning of having a name, a house and a bankkonto within civil society, is the very same meaning of gold for Sinti and Roma: a kind of 'life insurance'.

The Dutch Sinti Organisation - the selforganisation taking care of the interests of Sinti in Holland - herewith claims her righteous part of the gold kept in stock in Sitzerland.

The Dutch Sinti Organisation asks for a correct treatment of this claim.

Recognition in general as war victims, and more specifically in the framework of the Law for the Benefit for War victims already is problematic for Sinti and Roma. The Dutch Sinti Organisation emphatically requests the Dutch Government to focus on the Sinti and Roma as well, during the current investigations.

The elder generation within the Sinti and Roma communitie deserves the respect that is due to them.

Always obliging to give more information,

Sincerely yours,

mr. J.C. Weiss, Honorary Chairman of the Dutch Sinti Organisation

mrs. L. Weiss, coordinator of the Dutch Sinti Organisation

copies to:

- the Minister of Finance, mr. G. Zalm
- the Minister of Foreign Affairs, mr. H. van Mierlo
- the Ambassador of Switzerland in Holland, mr. A. RÜegg
- Jewish Social Work, Amsterdam
- the President of the Swiss National Bank, mr. M. Lusser
- the Council of Europe, secretary CDMG, mr. J. Murray
- the Organisation for Security and Cooperation in Europe (OSCE), the Contactpoint for Sinti and Roma Issues, mr. J. Paliszewski
- OSCE, The Hague, the High Commisioner for Minorities, mr. van der Stoel

Aan de Minister van Volksgezondheid,
mevr. dr. E. Borst-Eilers
Postbus 3007
2280 MJ Rijswijk

Betreft: Tweede Wereldoorlog en geroofde
bezittingen van Sinti en Roma

Best, 16 december 1996

Geachte Minister Borst,

Sinds een aantal maanden zijn er diverse publicaties in de media verschenen, met daarin de discussie over door de Nazi's geroofd goud en andere bezittingen van mensen ten tijde van de Tweede Wereldoorlog. Opvallend is dat in deze discussie de positie van Sinti en Roma aanvankelijk helemaal niet, en nu schoorvoetend aan bod komt. Opvallend, omdat het stereotype beeld bestaat dat Sinti en Roma door de eeuwen heen 'altijd behangen' waren en zijn met goud. Opvallend ook omdat Sinti en Roma, gediscrimineerd als 'zigeuners', enorm veel te lijden hebben gehad onder de vervolgingen door de Nazi's.

Schoorvoetend in de media, maar al veel langer onder de Sinti en Roma gemeenschappen zelf wordt gesproken over het verlies van hun bezittingen in oorlogstijd. Tijdens recente nationale en internationale ontmoetingen, die religieus, maatschappelijk en politiek van aard zijn, is het besluit genomen om tot gerichte actie over te gaan in de vorm van aanspraken op verloren gegane bezittingen.

We realiseren ons het complexe karakter van deze materie, onder andere vanwege het niet of nauwelijks geregistreerd zijn van goederen die in opdracht van de Nazi's in beslag genomen zijn: woonwagens, paarden, ambachtsgereedschappen en muziekinstrumenten, tapijten, schilderijen en andere antieke en kunstvoorwerpen, maar uiteraard ook goud en sieraden.

Ook de officiële registratie van familienamen zal niet noodzakelijk overeenkomen met de door Sinti en Roma zelf aangehouden naamgeving. Tot op de dag van vandaag is het bovendien niet gebruikelijk bij Sinti en Roma om bezittingen te (laten) registreren. Tot op heden ook is het vrijwel onmogelijk voor Sinti en Roma om op de normale, voor iedereen geldende voorwaarden, een plaats in te nemen in het reguliere bank- en verzekeringsverkeer.

De eeuwenlange vervolging en het daaruit voortvloeiende niet-sedentaire bestaan van Sinti en Roma heeft geleid tot het ontstaan van oplossingen en strategieën, die uitgegroeid zijn tot algemeen aanvaarde culturele tradities. Wat binnen de gevestigde burgermaatschappij naam, huis en bankrekening is, is goud voor Sinti en Roma: een soort 'levensverzekering'.

Ondanks de mogelijke complicaties biedt de wel beschikbare informatie aanknopingspunten voor verder onderzoek. De Landelijke Sinti Organisatie - de zelforganisatie die de belangen behartigt van Sinti in Nederland - maakt hierbij aanspraak op haar gerechtvaardigde deel van de in Zwitserland bewaarde goudvoorraden. De Landelijke Sinti Organisatie vraagt U om deze aanspraak met de juiste aandacht te behandelen.

Erkenning in het algemeen als oorlogsslachtoffers, en meer specifiek in het kader van de Wet Uitkering Vervolgingslachtoffers (W.U.V.), is al problematisch waar het Sinti en Roma betreft. De Landelijke Sinti Organisatie vraagt U, als vertegenwoordiger van de Nederlandse regering, nadrukkelijk om het licht van de lopende onderzoeken ook te laten vallen op de Sinti en Roma.

De ouderen binnen de Sinti en Roma gemeenschap verdienen ook in dit opzicht het respect dat hen toekomt.

Met de meeste hoogachting en altijd bereid tot een gesprek,

tekenen

dhr. J.C. Weiss, ere-voorzitter Landelijke Sinti Organisatie

mevr. L. Weiss, coördinator Landelijke Sinti Organisatie
en adviseur voor het Comité van Experts voor
Roma en Sinti zaken van de Raad van Europa

cc.: - de Minister van Financien, dhr. G. Zalm
- de Minister van Buitenlandse Zaken, dhr. H. van Mierlo
- de Leden van de Staten Generaal
- de Ambassadeur van Zwitserland in Nederland,
dhr. A. Rüegg
- het Joods Maatschappelijk Werk, Amsterdam
- de President van de Zwitserse Nationale Bank in Zürich,
dhr. M. Lusser
- de Raad van Europa, secretaris DCMG in Straatsburg,
dhr. J. Murray
- Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa
(OSVE), Contactpunt voor Roma en Sinti kwesties,
dhr. J. Paliszewski
- OVSE in Den Haag, de Hoge Commissaris voor Minderheden,
dhr. M. van der Stoep